

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/93336,125-lat-temu-urodzil-sie-gen-August-Emil-Fieldorf-Nil-jeden-z-najwiekszych-polsk.html>
20.04.2024, 11:06

125 lat temu urodził się gen. August Emil Fieldorf „Nil”, jeden z największych polskich bohaterów walki o niepodległość XX wieku

Zachęcamy do sięgnięcia po wydane przez IPN Gdańsk wspomnienia żony generała Janiny Fieldorf.

125 lat temu, 20 marca 1895 r. w Krakowie, urodził się August Emil Fieldorf. Do historii przeszedł jako generał „Nil”, dowódca Kedywu Komendy Głównej AK i organizacji „Nie” walczącej z sowiecką okupacją Polski.

- Był jednym z największych polskich bohaterów walki o niepodległość XX wieku, a zarazem jednym z największych symboli sowieckiej zbrodni na Polsce z 1945 r. - podkreśla prof. Mirosław Golon, dyrektor IPN Gdańsk.

- Wspaniałe osiągnięcia Armii Krajowej, a szczególnie żołnierzy Kedywu pod dowództwem gen. „Nila” są dość powszechnie znane i są nieprzemijającym dowodem wielkości generała - niewątpliwie jednego z najdzielniejszych żołnierzy w całych dziejach Polski. Warto jednak wspomnieć, że dokładnie 75 lat temu rozpoczęła się męczeńska droga generała, jako ofiary komunistycznych zbrodni. W marcu 1945 r. został, tak jak tysiące Polaków wywieziony przez rzekomych wyzwolicieli, a faktycznie sowieckich zbrodniarzy, do łagru NKWD na zatracenie. Cudem przeżył i po ponad 2,5 roku gehenny udało mu się wrócić do Polski. Ocalał tylko dzięki ogromnej sile oraz ukryciu przed sowieckimi oprawcami prawdziwej tożsamości. Gdyby wiedzieli, że pod nazwiskiem kolejarza Walentego Gdanickiego zatrzymali w podwarszawskim Milanówku jednego z dowódców AK zamordowaliby go tak samo, jak generała Leopolda Okulickiego „Niedźwiadka” - dodaje.

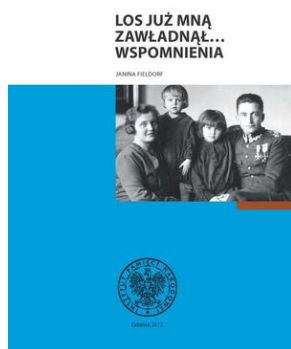
Aby zobaczyć odtworzyć włącz
JavaScript

Dla Oddziału IPN w Gdańsku generał August Emil Fieldorf „Nil” od samego powstania Instytutu jest szczególnie ważny. Obok majora (pośmiertnie pułkownika) Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki” oraz sanitariuszki (pośmiertnie ppor.) Danusi Siedzikówny „Inki”, generał „Nil” zawsze należał do postaci, które były szczególnie mocno obecne w działaniach edukacyjnych Oddziału IPN w Gdańsku.

- Wielkiemu żołnierzowi dedykowaliśmy naszą pierwszą salę konferencyjną na ul. Polanki; utrzymywaliśmy bliskie relacje z mieszkającą tuż obok pierwszej siedziby Oddziału córką Marią, niestrudzoną obrończynią pamięci ojca, poszukującą przez lata bezskutecznie sprawiedliwości wobec sprawców zbrodni – podkreśla prof. Golon.

[Zachęcamy do sięgnięcia po wydane przez IPN Gdańsk wspomnienia żony generała Janiny Fieldorf.](#)

Zapraszamy również do lektury [albumu](#) poświęconego Augustowi Emilowi Fieldorfowi oraz [brozury z serii IPN „Patroni naszych ulic”](#).

